

0620J

KONINKLIJK NEDERLANDS INSTITUUT VAN REGISTERACCOUNTANTS

JURISPRUDENTIE TUCHTRECHTSPRAAK

JT 2007-118 RAAD VAN TUCHT DEN HAAG

Strafrechtelijke veroordeling

Betrokken registeraccountant heeft voor de vennootschappen van zijn cliënt de belastingaangiften verzorgd. Betrokkene en zijn cliënt zijn nadien strafrechtelijk veroordeeld voor belastingfraude. De Officier van Justitie heeft de onderhavige klacht ingediend en stelt dat de bestrafte handelingen ook in strijd zijn met de beroepsethiek. Ambtshalve heeft de Raad van Tucht de klacht aangevuld met het verwijt dat door de veroordeling schade is toegebracht aan de eer van de stand.

De Raad van Tucht oordeelt de klacht van de Officier van Justitie gegrond nu de strafrechtelijke veroordeling definitief is geworden en daarmee is komen vast te staan dat betrokkene strafbare feiten heeft verricht. Ten aanzien van het ambtshalve in behandeling genomen klachtonderdeel oordeelt de raad dat betrokkene door de onherroepelijke strafrechtelijke veroordeling op zich ook schade heeft toegebracht aan de eer van de stand. Met betrekking tot de op te leggen maatregel overweegt de raad dat de misdrijven direct betrekking hebben op de beroepsuitoefening van de registeraccountant en er op neerkomen dat betrokkene heeft meegewerkt aan belastingfraude. Ondanks het feit dat betrokkene heeft erkend onzorgvuldig te hebben gehandeld moet derhalve de maatregel van doorhaling worden opgelegd.

1172/05.45

DE RAAD VAN TUCHT VOOR REGISTERACCOUNTANTS EN ACCOUNTANT-ADMINISTRATIECONSULENTEN TE 'S-GRAVENHAGE

Heeft de volgende uitspraak gedaan inzake de klacht 1172/05.45 van:

Officier van Justitie in het Arrondissement R,
klager,
vertegenwoordigd door mr. P,

tegen

X,
voorheen registeraccountant te G,
verweerder,
gemachtigde: mrs. A en H,
advocaten te U.

1 Procedureverloop

- 1.1 De Raad heeft kennisgenomen van de gewisselde stukken te weten de klacht van 2 november 2005, het verweer van 16 mei 2006, de repliek van 25 augustus 2006 en dupliek van 31 oktober 2006.
- 1.2 De zaak is behandeld ter openbare zitting van 14 mei 2007, alwaar D AA namens klager is verschenen. Voorts is verweerder verschenen, bijgestaan door mr. H. Naar aanleiding van de behandeling ter zitting heeft de Raad ambtshalve het hierna vermelde bezwaar tegen verweerder in behandeling genomen. Verweerder heeft er mee ingestemd dat het ambtshalve bezwaar ter zitting verder is behandeld.

2 Vaststaande feiten

Op grond van de schriftelijke stukkenwisseling en het verhandelde ter zitting is, als tussen partijen niet in geschil, dan wel door een van hen gesteld en door de ander niet of niet voldoende weersproken, of op zichzelf aannemelijk, het volgende komen vast te staan.

- 2.1 Verweerder is als partner verbonden geweest aan de maatschap XYZ, een accountantskantoor met vier vestigingen, waaronder een vestiging te G. Verweerder gaf leiding aan die vestiging.
- 2.2 Vanaf begin 1990 heeft T, zijn accountancy belangen laten behartigen door verweerder. Verweerder was de eindverantwoordelijke maat voor deze relatie.
- 2.3 Vanaf het jaar 1995 beschikte T over omstreeks 100 vennootschappen, althans een groot aantal vennootschappen. Verweerder heeft steeds opdracht gehad om voor de vennootschappen van T de jaarrekening samen te stellen en veelal ook de aangifte vennootschapsbelasting op te stellen. Verder werd door verweerder, althans onder diens verantwoordelijkheid, de salarisadministratie verzorgd.
- 2.4 In de periode tussen het tweede kwartaal 2002 en het eerste kwartaal 2004 heeft onder leiding van het Openbaar Ministerie te R een strafrechtelijk onderzoek plaatsgevonden tegen meerdere natuurlijke en rechtspersonen. T werd verdacht van het plegen van belastingfraude en valsheid in geschriften in verband met eerdere vennootschappen van T.

- 2.5 In het kader van voormeld strafrechtelijk onderzoek is op 2 oktober 2002 de vestiging van verweerders kantoor te G doorzocht. Tevens is het privé-adres van verweerder doorzocht.
- 2.6 Naar aanleiding van voornoemde doorzoekingen is verweerder verdachte geworden inzake het meermalen opzettelijk onjuist doen van een bij de belastingwet voorziene aangifte, begaan door een rechtspersoon, terwijl verweerder feitelijk leiding heeft gegeven aan de verboden gedraging.
- 2.7 T en verweerder zijn strafrechtelijk vervolgd bij de Rechtbank R.
- 2.8 Bij vonnis van 4 juli 2005 is verweerder door de rechtbank veroordeeld ter zake van twee van vier ten laste gelegde feiten, zulks onder vrijspraak ten aanzien van de andere twee ten laste gelegde feiten.
In het vonnis zijn bewezen verklaard de navolgende misdrijven:
- 2.9 “Ten aanzien van feit 1:
opzettelijk een bij de belastingwet voorziene aangifte onjuist doen, terwijl daarvan het gevolg zou kunnen zijn dat er te weinig belasting zou kunnen worden geheven, begaan door een rechtspersoon, terwijl hij feitelijk leiding heeft gegeven aan de verboden gedraging
- Ten aanzien van feit 2:
opzettelijk een bij de belastingwet voorziene aangifte onjuist doen, terwijl het feit er toe strekt dat er te weinig belasting wordt geheven, begaan door een rechtspersoon, terwijl hij feitelijk leiding heeft gegeven aan de verboden gedraging.”
- Aan verweerder is bij dat vonnis een voorwaardelijke gevangenisstraf van 6 maanden met een proeftijd van 2 jaar opgelegd, alsmede een werkstraf voor de duur van 120 uren.
- 2.10 Tegen voormeld vonnis hebben zowel verweerder als klager hoger beroep ingesteld. In december 2006 is het hoger beroep zowel door klager als door verweerder ingetrokken.
- 2.11 Per 1 oktober 2006 heeft verweerder zich laten uitschrijven uit het accountantsregister.

3 Klacht

- 3.1 De klacht omvat de volgende verwijten:
- A. Verweerder heeft misslagen begaan in de uitoefening van zijn beroep. De door de strafrechter bestrafte handelingen van verweerder zijn niet alleen te betitelen als een inbreuk op de rechtsorde, maar ook als strijdig met de beroepsethiek. Daardoor heeft verweerder inbreuk gemaakt op de eer van de stand der registeraccountants.
- B. Uit het strafdossier blijkt van gedragingen van verweerder die niet ter beoordeling aan de Rechtbank R zijn voorgelegd, maar die erop wijzen dat verweerder het niet zo nauw neemt met de gedrags- en beroepsregels en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.
- 3.2 Ambtshalve heeft de Raad het volgende bezwaar tegen verweerder in behandeling genomen:
- C. Door de veroordeling ter zake van de misdrijven, vermeld in het onherroepelijk geworden vonnis van 4 juli 2005 van de Rechtbank R, brengt verweerder schade toe aan de eer van de stand der registeraccountants.

4 Verweer

- 4.1 Verweerder heeft de klacht gemotiveerd weersproken, op welk verweer de Raad hierna waar nodig zal ingaan.

5 Beoordeling van de klacht

Klachtonderdeel A.

- 5.1 Klager heeft ter zake van de gedragingen van verweerder welke onderwerp van klachtonderdeel A vormen, verwezen naar de vier in de tenlastelegging in de strafzaak vermelde feitencomplexen. In zijn verweer heeft verweerder zich consequent op het standpunt gesteld dat de hem verweten gedragingen geen strafbare feiten zijn. Verweerder heeft zich daarbij verweerd tegen het beeld dat hij door zijn gedragingen opzettelijk heeft samengewerkt met T en door deze gepleegde belastingfraude en valsheid in geschriften. In dit tuchtgeding is tegenover de uitdrukkelijke betwistingen van verweerder niet komen vast te staan dat verweerder de hem verweten handelingen opzettelijk en met criminele intentie heeft verricht. Verweerder heeft ter zitting wel erkend dat hij onzorgvuldig is geweest en ten aanzien van bepaalde stukken verder had moeten vragen, alvorens deze te aanvaarden in de samenstelling van jaarrekeningen. Eerst ter zitting is gebleken dat het rechtbankvonnis van 4 juli 2005 onherroepelijk is geworden door het feit dat zowel klager als verweerder het hoger beroep hebben ingetrokken. Daarmee is ook vast komen te staan dat verweerder de strafbare feiten, te laste gelegd als feit 1 en feit 2, heeft gepleegd. Hierdoor is komen vast te staan dat verweerder de in die feiten, waarnaar hier korthedshalve wordt verwezen, beschreven handelingen die tevens een misdrijf vormen, heeft verricht.

- 5.2 Het voorgaande leidt ertoe dat klachtonderdeel A ter zake van de feiten 1 en 2 gegrond dient te worden verklaard. Voor het overige zijn de verweten handelingen gelet op het voorgaande niet komen vast te staan en is dit klachtonderdeel ongegrond.

Klachtonderdeel B.

- 5.3 In de toelichting op dit klachtonderdeel heeft klager aangevoerd dat er gedragingen van verweerder zijn die niet aan de strafrechter zijn voorgelegd, maar die in de ogen van verweerder niettemin tuchtrechtelijk niet door de beugel kunnen. Klager heeft evenwel dit klachtonderdeel onvoldoende feitelijk onderbouwd. Er is slechts verwezen naar tapverslagen die van enkele telefoongesprekken van verweerder zouden zijn gemaakt. Verweerder heeft ter zake aangevoerd dat hij zich daartegen niet kan verweren omdat klager heeft nagelaten de letterlijke weergave van de tapverslagen over te leggen. Verweerder heeft de juistheid van de door klager gegeven samenvatting van die gesprekken betwist. Naar aanleiding van dit verweer heeft klager geen stukken in het geding gebracht waardoor dit klachtonderdeel behoorlijk feitelijk wordt onderbouwd. Klager heeft slechts de processenverbaal van de door de FIOD-ECD gehouden verhoren van verweerder in het geding gebracht, hetgeen niet kan gelden als feitelijke onderbouwing van verweten gedragingen.

- 5.4 Klachtonderdeel B is gezien het voorgaande ongegrond.

Klachtonderdeel C

- 5.5 Vast is komen te staan dat verweerder door een vonnis door de strafrechter onherroepelijk is veroordeeld ter zake van de twee hiervoor vermelde misdrijven, welke strafbaar zijn gesteld bij artikel 68 (oud) van de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen respectievelijk artikel 69 (oud) van die wet, juncto artikel 51 Wetboek van Strafrecht.

Het betreft ernstige misdrijven die door verweerder begaan zijn in de uitoefening van zijn beroep. Verweerder heeft door zijn veroordeling ernstige schade toegebracht aan de eer van de stand der registeraccountants.

Klachtonderdeel C is derhalve gegrond.

5.6 De hierna vermelde uitspraak berust op de artikelen 33 en 34 Wet op de Registeraccountants en artikel 5 GBR-1994.

6 Maatregel

6.1 Zoals hiervoor reeds is overwogen, heeft verweerder zich schuldig gemaakt aan ernstige inbreuken op de eer van de stand der registeraccountants. De misdrijven, waarvoor hij onherroepelijk is veroordeeld, hebben direct betrekking op de beroepsuitoefening van de registeraccountant en komen er op neer dat verweerder in zijn beroepsuitoefening heeft meegewerkt aan belastingfraude. Ter zitting heeft verweerder erkend dat hij onzorgvuldig heeft gehandeld. Verweerder heeft toegelicht waarom hij er toe is overgegaan om zich neer te leggen bij het vonnis van de rechtbank. Verweerder heeft ook aandacht gevraagd voor de gevolgen in de persoonlijke sfeer, die de strafrechtelijke procedure voor hem heeft gehad. De motieven en het pleidooi van verweerder ten spijt is de Raad tot het oordeel gekomen dat de inbreuken op de eer van de stand van dien aard zijn dat slechts de zwaarste maatregel kan worden opgelegd.

Beslissing

De Raad van Tucht:

- verklaart klachtonderdeel A gedeeltelijk gegrond zoals onder nummer 5.2 is vermeld;
- verklaart klachtonderdeel C gegrond;
- legt ter zake als maatregel op doorhaling van de inschrijving in het accountantsregister;
- verklaart klachtonderdeel B ongegrond.

Aldus gewezen door mr. B.P.H.M. van den Wildenberg, voorzitter, drs. H. den Boer RA en W. de Bruijn RA, leden, in aanwezigheid van mr. P.Rijpstra, secretaris, en uitgesproken en ondertekend ter openbare zitting van 2 juli 2007 door mr. E.M.H. Pieters, voorzitter.

ANNOTATIE BIJ JT 2007-118

Deze zaak heeft enige opvallende aspecten. Blijkens de tekst van de uitspraak heeft de Raad van Tucht overwogen dat in dit tuchtgeding niet is komen vast te staan dat betrokkene de hem verweten gedragingen opzettelijk en met criminele intentie heeft verricht. Maar de Raad vervolgt dan met de constatering dat het strafrechtelijk vonnis inmiddels in kracht van gewijsde is gegaan, waardoor het opzettelijk handelen wel is komen vast te staan. De Raad geeft dus geen eigen oordeel, maar baseert zich volledig op dat van de strafrechter.

Hoewel de Officier van Justitie blijkens de samenvatting van de Raad reeds expliciet een schending van de eer van de stand had aangevoerd, heeft de Raad het geraden geacht deze als afzonderlijke klacht ambtshalve nogmaals op te voeren. Het effect is dat betrokkene is bestraft omdat hij het misdrijf gepleegd zou hebben en bovendien afzonderlijk omdat hij daarvoor is veroordeeld. Dit laatste heeft hij uiteraard niet zelf gedaan; het kan dus eigenlijk geen klacht zijn.

Betrokkene heeft wel erkend dat hij bij de uitvoering van zijn samenstellingsopdrachten ten aanzien van bepaalde bewijsstukken verder had moeten vragen. Dit wordt ook als eis gesteld in eerdere uitspraken, zoals in JT 2001-39 en 2004-68. Een samenstellingsopdracht kan dus niet 'klakkeloos' worden uitgevoerd.

Hans Blokdijk